



Høring av konsesjonssøknad - Eivindvatn kraftverk

Ordningsverdi: S11	Saksmappe: 2011/1359	Løpenr.: 7679/2016	Saksbehandler: Tor Arne Eiken
Saksnr: 43/16 61/16	Utvalg: Forvaltningsutvalget Kommunestyret	Dato: 16.06.2016 22.06.2016	

Rådmannens forslag til vedtak:

Kvinesdal kommune er positiv til at Sira Kvina kraftselskap får konsesjon til å bygge Eivindsvatn kraftverk. Følgende forhold må ved en eventuell innvilgelse ivaretas:

- Kraftstasjonen må bygges slik at den tilpasses terrenget og blir minst mulig synlig i landskapet
- Det innføres minstevannføring i Austdølavassdraget
- Bekkeløp som går tilbake til naturlig vannstand revegeteres.

Behandling i Forvaltningsutvalget - 16.06.2016

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Forvaltningsutvalgets vedtak

Kvinesdal kommune er positiv til at Sira Kvina kraftselskap får konsesjon til å bygge Eivindsvatn kraftverk. Følgende forhold må ved en eventuell innvilgelse ivaretas:

- Kraftstasjonen må bygges slik at den tilpasses terrenget og blir minst mulig synlig i landskapet
- Det innføres minstevannføring i Austdølavassdraget
- Bekkeløp som går tilbake til naturlig vannstand revegeteres.

Behandling i Kommunestyret - 22.06.2016

Forvaltningsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Kvinesdal kommune er positiv til at Sira Kvina kraftselskap får konsesjon til å bygge Eivindsvatn kraftverk. Følgende forhold må ved en eventuell innvilgelse ivaretas:

- Kraftstasjonen må bygges slik at den tilpasses terrenget og blir minst mulig synlig i landskapet
- Det innføres minstevannføring i Austdølavassdraget

- Bekkeløp som går tilbake til naturlig vannstand revegeteres.

Problemstillinga i få ord:

Kvinesdal kommune har fått på høring søknad om utbygging av Eivindsvatn kraftverk samt å bygge om inntak i Eivindsvatn. Sira Kvina kraftselskap (SKK) er utbygger. Kraftverket vil ha en installert effekt på 5 MW, og en årlig middelproduksjon på 14,65 GWh. Søknaden ligger på NVE sine hjemmesider på følgende adresse:

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=7690&type=V-1>

Saksopplysninger:

Beskrivelse av tiltaket

I tilknytning til Sira-Kvina utbyggingen ble øvre deler av sidevassdraget Austdøla v/ Eivindsvatn overført til Kvifjorden- magasinet v/ Nesjen. Det er deler av fallet i tilknytning til denne overføringen fra Eivindsvatn som nå ønskes utnyttet til kraftverket.

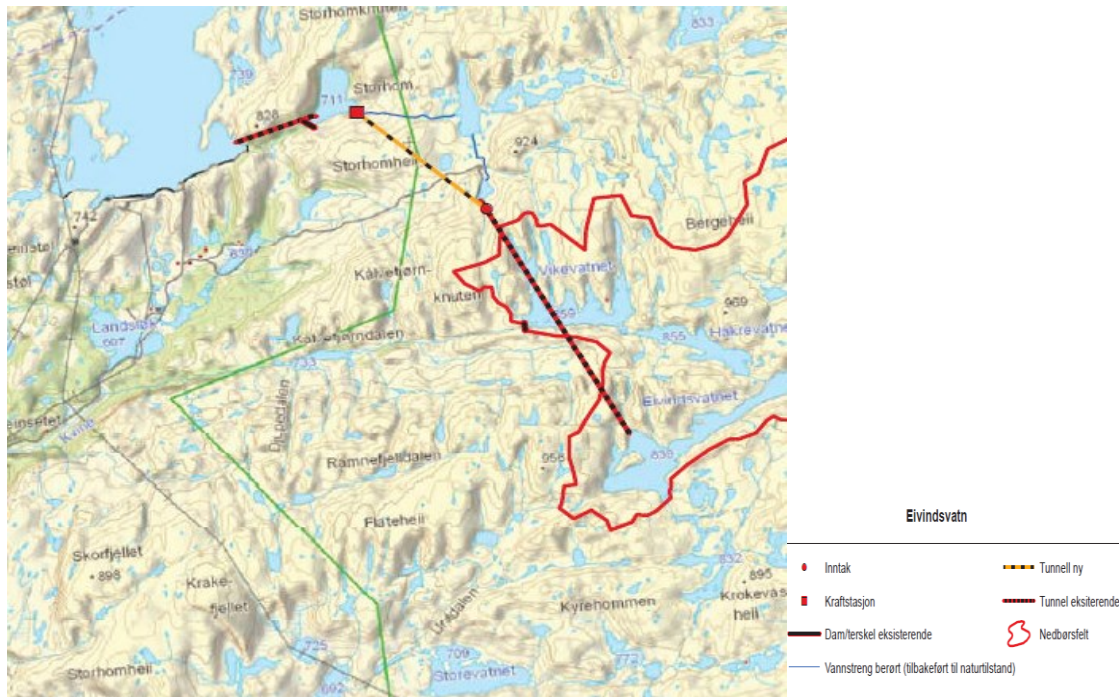
Sira Kvina kraftselskap (SKK) ønsker å utnytte vannfallet mellom Eivindsvatn og Storhomstjern til et nytt kraftverk. Anlegget er kalkulert til 72,17 mill kr (2010 tall), noe som gir en utbyggingspris på 4,93 kr/kWh. Det skal etableres en ny tunell på 1,6 km mellom kraftstasjonen og eksisterende overføringstunnel fra Eivindsvatn. Den nye tunnelen kobles på eksisterende overføringstunnel. Tunellbygging vil resultere i 50 000 m³ med steinmasse. Massene skal benyttes til vei og tomt til kraftstasjon, og eventuell overskuddsmasse skal transporteres ut og lagres i Nesjenområdet.

Inntaket skal også bygges om slik at en kan utnytte en større del av tilsiget til Eivindsvatn i Solhom kraftverk. Dette vil nå få en slukeevne på 17 m³/s.

Nettilknytning vil skje ved kabel i veitrasse fra kraftstasjonen og frem til hoveddammen ved Nesjen (ca. 2,5 km) og videre derifra 500 m. til påkoblingspunkt på eksisterende nett.

I dag overføres vannet fra Eivindsvatn og Vikevatn i tunell nordover til et lite tjern ved dagens utløp av tunnelen fra Eivindsvatn. Vannet renner så i naturlig bekkeløp via Landsløk til magasinet ved Nesjen. Før regulering rant vannet fra Eivindsvatn sørover til Austdøla. Det de nå søker om er å lage en ny tunell som tar vannet fra utløpet ved det lille tjernet ved utløp av tunnel ved Eivindsvatn og fører det direkte til et nytt kraftverk v/ Storhomstjern før vannet renner videre til magasinet v/ Nesjen.

Kartskisse



Denne endringen vil medføre at vannføringen fra det lille tjernet ved utløpet av tunnelen fra Eivindsvatn til Landsløk og videre ned mot kraftstasjonen vil være naturlig vannføring (tilbake til opprinnelig vannstand, i praksis kraftig redusert vannføring). De søker derfor ikke om at det skal etableres minstevannføring her. Vannet føres imidlertid fortsatt bort fra Austdølavassdraget hvor det heller ikke er krav til minstevannføring i dag.

Kraftstasjonen

Kraftstasjonen vil bli lagt i østre ende av Storhomstjern. Den skal inneha en omløpsventil slik at ved flom vil også vannet som ikke benyttes i produksjon overføres fra Eivindsvatn. Bygningsmasse, fargebruk og terrenginngrep skal tilpasses slik at det visuelt føyer seg inn i omkringliggende landskap. Det skal anlegges en ny permanent vei fra Nesjendammen til eksisterende dam i vestre ende av Storhomstjern. Denne strekningen er på 800 m. Det skal også lages en anleggsvei langs Storhomstjern og frem til kraftstasjonsområdet på ca. 500 m. Veibredde er 3,5 m.

Miljø

For å opprettholde tilnærmet dagens fluktuasjon i Eivindsvatn, holdes den nye terskelen foran selve inntakskonstruksjonen på dagens nivå. Det medfører at høyeste og laveste vannstand forblir lik. Flomvannføring fra Eivindsvatn vil imidlertid bli kraftig redusert. Dette vil merkes på vannføring på elvestrekket fra Eivindsvatn mot vassdraget i Austdøla.

Mer enn 80 % av vannføringen på den nedre fallstrekningen (mellom Storhomstjern og vestre Landsløktjern) utgjøres i dag av vann som overføres fra Eivindsvatn. På strekningen mellom vestre Landsløktjern og det lille tjernet ved dagens utløp av tunnelen fra Eivindsvatn er den naturlige vannføringen bare noen få prosent av dagens overførte vannføring. Planlagte utbygging vil tilbakeføre vannføringen på hele strekket nedenfor påkoblingen på ny tunell tilbake til en vannføring før regulering.

Det er ikke registrert rødlistede arter langs fallstrekningen eller i influensområdet for øvrig. Tiltaket vil ellers ikke gi vesentlige negative konsekvenser for andre omtalte arter i søknaden.

Planstatus

Deler av prosjektets tiltaks- og influensområde inngår i Setesdal – Vesthei Ryfylkeheiane Landskapsvernområde (SVR). I praksis vil kraftstasjonen og ny adkomstvei til stasjonen ligge utenfor SVR, men inntaksområdet og påkoblingen til eksisterende tunell ligge innenfor. Påkoblingen til eksisterende tunell vil ligge i fjellet slik at det i praksis ikke vil berøre verneområdet. Tiltaket vil kreve dispensasjon fra verneforskriften. Dette må SKK søke verneområdestyret direkte om.

Det er ellers ikke automatisk/ fredete kulturminner som blir berørt.

Rådmannens vurdering:

Tiltaket vil bidra til ny fornybar energi, økt sysselsetting spesielt i anleggsperioden og bidra til økte skatteinntekter for kommunen. Det vil også styrke SKK sin aktivitet lokalt.

Selve stasjonen ligger nær grensa for SVR og i et fjellområde som er i aktiv bruk for friluftsliv. Det ligger også en del hytter ikke langt fra dette området. Selv om det er noe vegetasjon med fjellbjørk, ligger det på over 700 m.o.h og området som helhet er preget av mye fjell i dagen. Et stasjonsbygg vil derfor bli lett synlig og virke skjemmende i terrenget. Det er derfor svært viktig at selve stasjonsbygget og tilgrensende område får en utforming som medfører at det glir best mulig inn i landskapet. Da kraftverkanlegget vil bli liggende svært nært opp til SVR, ser vi det også som naturlig at SKK kan bidra med informasjon om SVR i forbindelse med dette prosjektet.

Det kommer også frem av søknaden at boring av ny tunell vil bidra med 50 000 m³ stein. Det er beskrevet at eventuell overskuddsmasse vil bli transportert ut og lagret/ utnyttet i Nesjenområdet. Kommunen ønsker ikke at det etableres deponier dersom massen kan benyttes til samfunnsmessig nyttige formål, og ønsker derfor en dialog med utbygger om eventuell bruk av overskuddsmasse.

Det er en del ulemper for miljø knytta til en slik utbygging. Forholdene for fisk vil kunne bli noe forverret, og den visuelle effekten av bortføring av vann er også uheldig. Rådmannen ser poenget i at en ved å lage ny tunell som fører vannet ned til Storhømtjørn, vil den kraftige reduksjonen i vannføring fra utløp og ned til planlagt kraftstasjon bety at vannføringen her blir som før regulering. Det kan derfor være et moment for å ikke kreve minstevannføring her. Da bekkeløpet her har hatt høy vannføring over mange år, er vegetasjon og landskapsbildet preget av dette. Når vannføringen nå reduseres betraktelig vil området bære preg av at mye vegetasjon er vasket bort i årenes løp. Det vil derfor være behov for å utføre tiltak for å revegetere bekkeløpet som går tilbake til naturtilstand.

Det er uheldig at det ikke eksisterer et krav til minstevannføring fra Eivindsvatn og ned til Austdøla. En ombygging av inntaket i Eivindsvatn vil medføre at flomvannføring fra Eivindsvatn blir redusert, og at det vil bli ytterligere mindre vannføring på elvestrekket ned mot Austdøla. Dette er uheldig konsekvens for miljø og også for det visuelle inntrykket av området. Det bør derfor settes krav til

minstevannføring på dette strekket. NVE bør vurdere hvor stor minstevannføringen skal være.

Dersom disse forhold blir ivaretatt mener rådmannen at en ut fra en samlet vurdering kan anbefale at det gis konsesjon til dette tiltaket.

6722:

Økonomi

Levekår og likestilling

Klima/miljø

Barn og unges oppvekstvilkår

Trafikksikkerhet

Vurdert i saksframstillingen: Ikke relevant: